

Nr 214.

Av herr **Sandstedt**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om åvägabringande av en effektiv tandvård särskilt vid landsbygdens småskolor och folkskolor.

Det är ett känt faktum, att tandrötan är en av de allra mest spridda folksjukdomarne. Den kan visserligen tyckas vara rätt så betydelselös, men så lär dock ingalunda vara förhållandet. Det är bevisat, att skadade tänder och en sjuklig munhåla kunna draga med sig följsjukdomar av mycket allvarlig art. För att kunna få bot mot tandrötan tarvas särskild munhygien och tandvård ända från barnåren och lämpligast är således att börja redan i skolorna. Genom en sakrik och populärt skriven artikel i »Almanackan» fäste för ett par år sedan en av landets tandläkare allmänhetens uppmärksamhet vid tandvårdens betydelse. Genom en af Verdandis småskrifter: »Tänderna och deras vård» har en annan tandläkare lämnat allmänheten goda och värderika upplysningar på samma område. Riksdagen 1912 visade sig ock behjärta de framställningar, Kungl. Maj:t gjorde i frågan, genom att anslå 6,000 kr. till läroverksöverstyrelsen att utgå med 2,000 kr. under 3 år för undersökningar av tändernas tillstånd hos eleverna vid statens läroverk. I ett trettiotal städer finnas folkskoletandkliniker upprättade med kommunala anslag, och det är väl sannolikt, att inom kort alla städer skola ha ordnat med den här saken till det bästa. På landsbygden däremot har litet eller intet ännu åtgjorts till frågans lösning. Så vitt mig är bekant, finnes på landsbygden endast en tandklinik. Den har upprättats och bekostats av statsrådet friherre Adelswärd vid Atvidaberg och har funnits till i

4 år. För övrigt kan man knappast annat än i undantagsfall vänta, att landskommunerna skola ålägga sig de betydande utgifter, som för dem skulle bliva nödvändiga, om en fullt effektiv, alla barn omfattande tandvård skulle komma till stånd. Mig synes därför nödvändigt, att staten ingriper och därmed plånar ut den orättvisa, som annars drabbar landsbygdens befolkning, åtminstone den fattigare delen af den. »De pengar, som utgifvas för munvårdens ordnande inom landet, komma i en snar framtid att visa sig vara räntebärande», sades i Göteborgs stadsfullmäktige, då frågan där var före. I en petition till Konungen framförde under förra året »Svenska nationalföreningen för munhygienens befrämjande» och »Sveriges tandläkareförbund» flera beaktansvärda förslag, som jag tager mig friheten hänvisa till.

Med anledning av vad jag nu anfört, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utreda på vad sätt en effektiv tandvård särskilt vid landsbygdens små- och folkskolor må kunna komma till stånd och för Riksdagen framlägga förslag härom.

Stockholm den 1 februari 1913.

K. I. Sandstedt.
